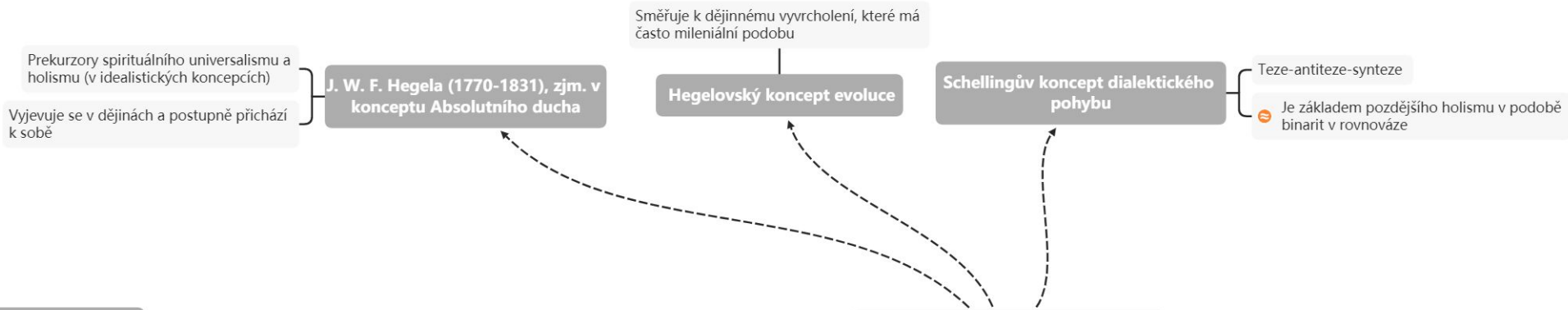

Alternativní spiritualita

Prekurzory spirituálního universalismu a holismu (v idealistických koncepcích)

Vyjevuje se v dějinách a postupně přichází k sobě

J. W. F. Hegela (1770-1831), zjm. v konceptu Absolutního ducha

Směřuje k dějinnému vyvrcholení, které má často mileniální podobu

Hegelovský koncept evoluce

Schellingův koncept dialektického pohybu

Teze-antiteze-synteze

Je základem pozdějšího holismu v podobě binarit v rovnováze

Gotická fikce byla dobovou oblíbenou četbou během romantismu, typická pro ni byla častá volba středověkých kulís příběhu, děsivé a mysteriózní události, silná, citově vydatná atmosféra, strach, děs.

Na počátku 20. stol. se z gotické fikce rodí fenomén hororu, lidové časopisy povídek a první komiksy.

b) návaznost na kulturu evropského romantismu, zjm. na vysokou literaturu, ale i na gotický román

a) návaznost na idealistickou filosofii, zjm. německou

Už Hans Sebald v 80. letech vnímal "new age" jako romantické hnutí; podobně se tomu věnoval Colin Campbell ve své knize Romantic ethic, consumerism and the spirit of modern capitalism (1987). Tato raná forma interpretace new age však byla převážně kritická a zařazení "new age" jako fenoménu novodobého "romantismu" znamenalo jeho odsudek.

Romantismus

Vyznačuje se odmítáním určitých rozměrů křesťanství a typicky je podložen sofistickovanými variacemi na novoplatonismus a jeho základní ideu všeobecného dobra a jednoty.

Rozměr romantismu byl formou reakce na průmyslovou revoluci a související společenské změny, včetně osvícenského důrazu na racionalitu a pokrok.

Posvatno

Inherentně přítomné ve světě a v životě
Prožívané skrze zkušenost, skrze druhé a skrze přírodu

Jedno

Emanuje do mnohosti (kterýžto proces je základem utrpení)
Z mnohosti se lze dostat zpět k jednotě a dobrotě
Pohyb předznamenává pozdější holismus

Literární antecedenty

Emoce, individualita, spontaneita, přírodní motivy, záliba v historii

Součástí celé věci je silný individualismus

Počítá s vržeností individua do světa
Počítá s jeho povinností jednat

Fenomény předznamenávající new age

Vzdor křesťanskému kontextu bylo toto hnutí silně inspirováno mesmerismem a jeho živočišnou energií, zároveň však proklamovalo tradičně křesťanskou ideu uzdravování z víry.

Během evangelikální obnovy v USA v první polovině 19. stol. (1800-1830, zvané též "druhé velké probuzení") došlo k obratu a lidská povaha začala být vnímána jako dobrá a spasitelná.

Evangelikální revivalismus v USA

- Mormoni
- Adventisté sedmého dne
- Ale také spiritismus

Německá Lebensreform

- Hnutí Naturmenschen nebo Jugendbewegung
- Ideálem bylo zdravé, silné, pohledné tělo / Sexuální osvobození

Hnutí Křesťanská věda

- Též Nové myšlení, Mentální věda, aj.
- Zakladatel Phineas Parkhurst Quimby
- Mary Baker Eddyová

Zdravověda/léčení, vzdělávání a zemědělstí

- Lázně, akupunktura, homeopatie, osteopatie apod.
- „Child-centered holism “ Heelas
- Waldorfské školství (anthroposofie)
- Montessori výuka (theosofie)
- „Spiritualitu přírody
- Makrobiotika, vegetariánství, zákaz konzumace zjm. soli.